

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Ostatni numer liczy **10 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.

Redaktor Naczelny i Wydawca: Dr. Adam Brzeg

Konto czekowe P. K. O. Nr 160-315.

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **5 gr.**

Redakcja nie zwraca

Redakcja i Administracja: Toruń, Szeroka 11

Tel. Redakcji dzienny 402, nocny 211
Telefon Administracji 286

Oddziały: Gdańsk, Stadtgraben 6, telefon 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442.
Wajherowo, Gdańska 4, telefon 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Dworcowa 3, telefon 312.

Rok III.

Toruń, sobota 23 maja 1931

Nr. 117

Hr. Gravina podał się do dymisji

gdyż nie może współpracować z Gdańskiem

Genewa, 22. 5. (tel. wł.). Na wczorajszym poufnym posiedzeniu Rady Ligi Narodów załatwiono sprawy natury formalnej oraz przyjęto do wiadomości zgodę Hr. Graviny na objęcie stanowiska Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w ciągu dalszych 3 lat.

W godzinę potem rozeszła się wiadomość, że Hr. Gravina podał się do dymisji. Powodem ustąpienia Hr. Graviny jest to, że nie może on przezwyciężyć stanowiska Gdańska wobec swoich żądań.

Markiz Gravina wystosował do

Generalnego Sekretarza Ligi Narodów Sir Drummonda list, w którym zreferował swoje stanowisko, oświadczając, że wobec stosunku władz gdańskich do jego żądań nie widzi możliwości pozostania nadal na swoim stanowisku. (o)

Tak dalej być nie może

Wysoki Komisarz Ligi Narodów o stosunkach w Gdańsku

Genewa 22. 5. (PAT). Toczą się tu od kilku dni układy pomiędzy kompetentnymi sekcjami, przedstawicielami Polski, sprawozdawcą spraw gdańskich na Radzie i przedstawicielami W. M. Gdańska w sprawie raportu dotyczącego stosunków polsko - gdańskich, — który wejdzie na porządek dzienny obrad Rady na jednym z najbliższych posiedzeń. Punktem wyjścia do tych układów jest raport wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku hr. Graviny o sytuacji Wolnego Miasta, w którym to raporcie szczegółowo uwzględnione są ostatnie wypadki na terenie Wolnego Miasta.

Raport ten nacechowany jest na ogół pesymizmem co do stosunków polsko - gdańskich. Kończy się on następującymi uwagami

Nie należy ukrywać — pisze wysoki komisarz — że obecne napięcie w stosunkach polsko - gdańskich i podniecenie umysłów zarówno wśród Gdańszczan jak i Polaków może doprowadzić w każdej chwili do opłakanych zajść, podobnych do incydentów, jakie ostatnio miały miejsce między obywatelami gdańskimi i Polakami, incydentów, szkodliwych dla stosunków między obu rządami, których

interesy są tak ściśle związane. Powstałe pytanie — pisze dalej hr. Gravina — czy środki stosowane dotychczas będą nadal wystarczające w praktyce dla zapobieżenia tego rodzaju incydentom. — Wydaje mi się, że w interesie obu stron

a w szczególności W. M. Gdańska jest wysoce pożądanym, aby nawet możliwości powątpiewania co do obiektywności w procedurze śledczej, prowadzonej przez Gdańsk zostały całkowicie wyeliminowane.

Język polski w Genewie uzyskał prawo obywatelstwa

Genewa, 22. 5. (tel. wł.). Generalny Sekretariat Ligi Narodów polecił za krzesłem min. Zaleskiego ustawić krzesło z napisem „Tłumacz polski”, podobnie jak to uczynił za krzesłem delegata Niemiec, Curtiusa i delegata Włoch, Grandiego.

W ten sposób sekretariat general-

ny Ligi Narodów daje wyraz przypuszczeniu, że min. Zaleski zapewne nie raz jeszcze przemawiać będzie w swoim języku ojczystym.

Tak język polski uzyskał na terenie Ligi Narodów prawa obywatelstwa narówni z językiem francuskim, angielskim, włoskim i niemieckim.

Olbrzymia transakcja bankowa na sumę 700.000 dolarów

(o) Warszawa, 22. 5. (tel. wł.). Jak się dowiadujemy, amsterdamski bank Compagnie Generale de Prets Fonciers zakupił za pośrednictwem Zjednoczonego Banku Ziemiańskiego w Warszawie listów zastawnych Towa-

rzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie na sumę 100 tysięcy dolarów po kursie 76 za 100 oraz listów za stawnych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego na sumę 600 tysięcy dolarów po kursie 87 za 100.

Posłom i senatorom potrącać się będzie opłaty emerytalne

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.). Ministerstwo Skarbu wydało okólnik do wszystkich urzędów państwowych, a przede wszystkim do biura sejmowego z poleceniem potrącania z djet posłów i senatorów opłaty emerytalnej

tym posłom i senatorom, którzy są funkcjonariuszami państwowymi lub zawodowymi wojskowymi. Obciążenia te mają być obliczone od uposażeń, jakie posłowie ci pobierali w czasie swego urzędowania.

Minister Reform Rolnych Kozłowski na Pomorzu

P. Minister Reform Rolnych dr. Kozłowski w swym objeździe po Pomorzu przybył wczoraj o godz. 10-tej w towarzystwie pp. dyr. dep. Ciborowskiego i nac. Homana do Howa, gdzie oczekiwali go starosta powiatu działdowskiego Plachowski, prezes Okr. Urzędu Ziemskiego Strzeszewski, dyrektor Państw. Banku Rolnego Zan, prezes Izby Rolniczej Esden-Tempski, prezes Pom. Towarzystwa Rolniczego Donimirski oraz przedstawiciele organizacji rolniczych i korporacji miejskich Działdowa.

Po powitaniu p. minister udał się do Malinowa, gdzie powitał go p. wojewoda pomorski Lamot w otoczeniu burmistrza i wiceburmistrza miasta Działdowa, dowódcy straży granicznej i komendanta powiatowego policyj.

Po dokładnym zlustrowaniu kilku osad w Malinowie oraz nowowypudowanej państwowej szkoły rolniczej żeńskiej, p. Minister zegnany owacyjnie przez tamtejszych osadników udał się w dalszą podróż do Książęcego Dworu oraz świecica w powiecie brodnickim, gdzie zapoznał się z kilku gospodarstwami osadniczymi.

Po spożyciu obiadu w starostwie zwiedził p. Minister w dalszym ciągu wśród ulewnego deszczu gospodarstwa w Jabłonowie i Pokrzywnie.

Podkreślić należy nadzwyczaj miłe przyjęcie, jakie p. Ministrowi zgotowali osadnicy w Pokrzywnie. U wejścia do Pokrzywna wzniesli osadnicy samorządnie bramę triumfalną, przy której stanęli oddział młodzieży P. W. oraz

Premjer Sławek u Pana Prezydenta

Warszawa, 22. 5. (PAT.). P. prezes Rady Ministrów Sławek udał się dziś w południe na Zamek, gdzie był przyjęty na konferencji przez p. Prezydenta Rzplitej.

Rolnictwo polskie dostanie 50 milj. złotych

Berlin, 22. 5. (tel. wł.). W berlińskich kołach finansowych utrzymują, że po przystąpieniu Polski do Międzynarodowego Banku Rolniczego rolnictwo polskie liczy może na otrzymanie pożyczki conajmniej w wysokości 50 milionów złotych. (o)

Wybory do Sejmu

w okr. plockim — 21 czerwca

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.). Termin wyborów do Sejmu w okręgu, obejmującym powiaty Płock, Sierpc, Ryplin, Płońsk, gdzie wybory zostały unieważnione, wyznaczony został na dzień 21 czerwca. Wybory odbędą się z uwzględnieniem spisów wyborczych i list wyborczych z okresu wyborów listopadowych. Czynności wyborcze przeprowadzą komisje wyborcze, które urzędowały, podczas wyborów poprzednich.

Przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej zostanie mianowany przez generalnego komisarza wyborczego na wniosek prezesa sądu apelacyjnego w Warszawie prawdopodobnie jeden z sędziów warszawskich. Nominacja nastąpi przed 26 bm.

W Hiszpanii podobno spokój

Madryt, 22. 5. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów ustalono termin wyborów na dzień 28 czerwca. Minister spraw wewn. oświadczył, że sytuacja w kraju powraca do norm.

Minister zaznaczył, że wobec kampanji, prowadzonej przez elementy monarchistyczne będą zastosowane energiczne środki. Rada ministrów postanowiła powołać komisję dla zbadania kwestji reformy rolnej.

Kobieta nad Atlantykiem

Nowy Jork, 22. 5. (PAT.). Słynna lotniczka amerykańska mis Ruth Nickols ukończyła przygotowania do lotu transatlantyckiego w kierunku Wielkiej Brytanji. Lot ten mis Nickols odbędzie sama na jednopłatowcu, zaopatrzoną w motor o sile 66 K. P. Na aparacie tym ustaliła ona wszystkie rekordy kobiece w szybkości i wysokości lotu. Przelot nastąpi ma w ciągu tygodnia.

Zawody o puchar Davisa

Kopenhaga, 22. 5. (PAT). W dalszym ciągu onegdajszego turnieju o puchar Davisa, Tłoczyński pokonał Ulrycha w stosunku 8:6, 6:1, 3:6, 6:8, 6:2.

Stosunek obu krajów jest obecnie 1:1.

Kopenhaga, 22. 5. (PAT.). W dalszym ciągu rozgrywek o puchar Davisa para duńska Ulrich, Henriksen pokonała parę polską Solarow — Tłoczyński w stosunku 6:4, 7:9, 3:6, 6:3, 6:4. Ogólny zatem wynik rozgrywek Dania — Polska brzmi w stosunku 2:1.

Międzynarodowy Bank Rolniczy powołano do życia

Genewa, 22. 5. (PAT). Na popołudniowym posiedzeniu komisji studjów przedłożona została do podpisania członkom komisji konwencja o powołaniu do życia międzynarodowego banku kredytu hipotecznego dla rolnictwa. Podpisanie aktu nosiło charakter uroczysty. W imieniu Polski konwencję podpisał p. minister Zaleski.

Szczególne zainteresowanie wzbudził fakt, że minister spraw zagr. Belgji Hymans dopiero w chwilę po podpisaniu konwencji dowiedział się od jednego z obecnych na sali dziennikarzy o dymisji gabinetu belgijskiego. Minister Hymans natychmast opuścił salę posiedzeń i wkrótce odjeżdża do Brukseli.

Grosse Freunde für wenig Geld

Zielone Świątki w nowych bucikach z Schuhhof

Gdy wszyscy są świątecznie ubrani, nie potrzebujecie się wstydzić.
W Schuhhof znajdziecie buciki po cenach przystępnych

Sandaly luksusowe w wielu kol., zab-
wyczajające modele 1290

Półbuciki męskie, br., bardzo eleg.
znak. forma, oryg. Good. Welt 1750

Buciki ze sprzączką, br., boksc., nap.
blok i L.-XV., także w rozmaitych
komb. b. eleg. i pełne smaku 1050

Półbuciki męskie, br. i czar., spok.
i sol., także dla sportu i turystyki.
oryg. Good. Welt, najl. wyrób 22,50 2090

Buciki trot., dwukol., 1a boksc.,
oryg. Good. Welt 1750

Ulubione najl. modele Konsul i
Rheingold w wielk. wyborze znowu
nadeszły! Wykwintny wyrób, oryg.
Good. Welt 2750

Buciki galant., najl. wyroby, zgrabne
i rasowe 2150

Opanki, plecionki i trzewiki płócienne
w wielkim wyborze.



Po powiększeniu oddziału bucików dziecięcych:

Wielki wybór dziecięcych ze sprzączką i sznurowanych w powabnych modelach i kolorach po najtańszych cenach.

Nowourządzony

Oddział ortopedyczny Krajowe wyroby.

Także

pończochy i skarpetki

kupujcie tylko w Schuhhof, ponieważ
znajdziecie u nas najnowsze i najle-
psze po tanich cenach.

Schuhhof

GROSSE WOLLWEBERGASSE NR 14

Wylączna sprzedaż na Gdańsk:

Erfurter Mechanische Schuhfabrik, Erfur
van Schyndel, Goch, Rheinland
1 „La Florida“, Milano.

Sprawy polskie na Radzie Ligi Narodów

„Prasa może wywołać wojnę“

Genewa, 22. 5. (PAT). Na wstępie wczorajszego posiedzenia Rady Ligi Narodów wysłuchano raportu przedstawiciela Hiszpanji o stosunkach polsko-litewskich. Sprawozdawca zawiadamia Radę, iż stronom nie udało się osiągnąć porozumienia co do dalszego układu. Przy tej okazji sprawozdawca wyraża żal z takiego stanu i przypomina obu stronom o ich odpowiedzialności w razie, gdyby na pograniczu polsko-litewskim wydarzył się incydent, który mógłby zagrażać pokojowi tych krajów. W zakończeniu swego przemówienia sprawozdawca przypomniał, że wysiłki Rady w sprawie uporządkowania stosunków polsko-litewskich były wielokrotnie uwiecznione powodzeniem i, że od roku nie wydarzyły się żadne incydenty.

Na tem samym posiedzeniu z okazji sprawozdania o pracach komitetu dla zredagowania konwencji o środkach zapobiegawczych przeciwko wojnie p. minister Zaleski złożył krótkie oświadczenie, w którym przypomniał, że delegacja polska w tym Komitecie podkreśliła konieczność przeprowadzenia rozbrojenia moralnego równoległe z rozbrojeniem materialnym. P. minister Zaleski podkreślił, że w niektórych krajach przeprowadzono kampanję propagandy prasowej o charakterze wrogości, który przeszkodził porozumieniu między na-

rodami. Przypominając projekt rezolucji szwedzkiej w sprawie działalności prasowej, przedstawiony na posiedzeniu komitetu o środkach zapobiegawczych wojnie, p. min. Zaleski oświadczył, że delegacja polska przyłączyła się do tego wniosku i prosi Radę, aby zagadnienie rozbrojenia moralnego przedłożono wkrótce wemu zgromadzeniu. Poza tem na posiedzeniu Rady p. minister Zaleski referował sprawę odnoszącą się do likwidacji niektórych odcinków węgiersko-czeskich kolci na podstawie trakta-

tu w Trianon. Sprawa ta została załatwiona polubownie między obu stronami. Poza tem p. min. Zaleski referował sprawę ankiety w republice liberyjskiej, zaznaczając przytem, że ankieta ta w niczem nie dotknęła niezależności Liberji i, że obraca się ona w ramach paktu Ligi. P. minister podkreślił poza tem konieczność pomocy finansowej dla tego kraju.

Genewa, 22. 5. (T. wł.) Sprawy górnośląskie wejdą pod obrady Rady Ligi Narodów w piątek i sobotę.

Dookoła sprawy obniżenia płac w marynarce handlowej

Zatarg, jaki wynikł na tle obniżki płac oficerskich w naszej żegludzie handlowej, dotychczas nie został zlikwidowany. Statki „Warta“ i „Poznań“, które chwilowo były unieruchomione, wyszły w morze ze zmienioną częściową obsadą. Oficerowie marynarki ze swej strony odbyli ostatnio zebranie, na którym postanowili w dalszym ciągu nie akceptować nowych warunków uposażenia.

Zaznaczyć należy, że mimo różnicy zdań, jaka zaistniała na tle obniżenia płac, niema mowy o jakimkolwiek strajku, jak to mylnie podała część prasy.

Jedynie niektórzy oficerowie opuścili swe stanowiska na skutek wypowiedzenia dotychczasowej umowy. Ogół oficerów marynarki handlowej jest najzupełniej lojalny wobec władz i armatorów i dąży jedynie do obrony swych praw ekonomicznych.

Statki są nadal ładowane normalnie i odchodzą do portów przeznaczenia bez opóźnienia. W dniu 20 bm. np. odplynął do Nowego Yorku statek Polskiego Transatlantycznego Towarzystwa „Kościuszko“ w całkowitym składzie swych stałych oficerów.

I w Estonji trzeba zmienić Konstytucję

Tallin, 22. 5. (PAT). Zarząd związku uczestników wojny o niepodległość postanowił przystąpić do zbierania podpisów na petycji, domagającej się od rządu wnieścia do parlamentu projektu zmiany konstytucji estońskiej w kierunku ograniczenia praw parlamentu i rozszerzenia praw rządu oraz naczelnika państwa.

Międzynarodowa konferencja kolejowa

Warszawa, 22. 5. (PAT). Dn. 21. bm. rozpoczęła obrady międzynarodowa konferencja kolejowa w Warszawie w sprawie bezpośrednich taryf przewozowych między Francją, Belgią i Luksemburgiem. Konferencja doprowadziła do całkowitego porozumienia wszystkich zainteresowanych zarządów kolejowych iak co do formy jak i treści przyszłych taryf.

Narazie opracowano zasady bezpośrednich taryf między Polską a Francją, Belgią i Luksemburgiem, zaś we wrześniu roku bież. zbierze się w Poznaniu konferencja urzędnicza celem opracowania szczegółów w sprawie taryf.

Po ukończeniu prac szczegółowych zostanie zwołana znowu ogólna konferencja celem ostatecznego załatwienia tych taryf.

Konferencja zbierze się prawdopodobnie we Francji z końcem bież. roku. Dzisiaj wszyscy uczestnicy konferencji wyjadą wieczorem do Krakowa, gdzie zwiędzą zabytki miasta. Z Krakowa zagraniczni goście rozjadą się do domów.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej 0,25 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,50 zł
na drugiej i trzeciej stronie 1 zł — w tekście 0,60 zł
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej 15 fen.
Drobne, za słowo 5 fen. — tytułowe 50 fen.
Przy sądownym śledzeniu niezności rabal upada. Dla wszelkich spraw
spornych właściwe są Sady w Toruniu. Za terminowy druk przepisane
miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Stanisław Nowakowski w Toruniu Bydgosku 70
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Michał Stefan Mastowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wł. Cieszyński,
Gdańsk Stadtgraben 6
Redaktor odpowiad. na Węlbrowo Wł. Grabowski Gdańska 8, tel. 64
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Cyprjan Karpiński
Inowrocław ul. Toruńska 9.
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanach, Groblewa 6
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski“, „Gazeta Gdańska“,
„Gazeta Morska“, „Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kaszubski“,
„Dzień Kujawski“
Czcionkami Pom. Druk. Roin. S. A. w Toruniu Bydgoska

Abonament miesięczny wynosi
wskazywanych miejscowych agencjach 3.— zł
z odnośnieniem do domu w Toruniu 3.40 zł
przez pocztę z odnośnieniem 3.36 zł
pod opaską 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę 2.30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd 7.— zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w za-
kładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma
P R E N U M E R A T A „DNIA KUJAWSKIEGO“ miesięcznik w admini-
stracji 2,70 zł — na pocztach już z odnośnieniem kwartalnie 9,27 zł
miesięcznie 3,09 zł